

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:

John Strelecky

RECONNECTION: A THIRD VISIT TO THE CAFÉ

Copyright © 2019 by John P. Strelecky

Translation Copyright © 2020 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-03504-9

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

*SREĆA
U
KAŃICU
NA KRAJU SVETA*

DŽON
STRELECKI

Preveo Vladan Stojanović

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2020.

Posvećeno
Robertu Bobu Križevskom,
mom kumu
(1928–2019)

Nadam se da su jezera u tvom raju puna
riba i da ti sunce toplo obasjava lice.

UVOD

Ponekad, kad to najmanje očekujete i kad vam je to možda najpotrebnije, nađete se na novom mestu, s novim ljudima, i naučite nove stvari. I, ako ste dovoljno srećni, dobijete priliku da to mesto ponovo posetite, u najneophodnijem trenutku.

Ovo je priča o mojoj trećoj poseti *Kafiću na kraju sveta*.

PRVO POGLAVLJE

Bio je mrak. Padala je tako gusta kiša da nisam video dalje od metar-dva pred sobom. Put je bio klizav od vlage. Dok sam prolazio kroz sve veće i dublje bare, osećao sam kako gume klizaju.

Farovi mog automobila jedva da su prodirali kroz tamu. Pokušao sam s prebacivanjem na duga svetla. Ni to nije pomoglo. Magla se zgušnjavala i odbijala je svetlost pogoršavajući situaciju.

Prošao sam kroz još jednu duboku baru, a gume su se odupirale stajaćoj vodi.

Bacio sam pogled na retrovizor, ali iza mene nije bilo nikoga. Na čas sam ugledao svoj lik u ogledalu. Izgledao sam umorno. Iza mene je bila duga noć. Biće još duža za one koji su ostali tamo. Mnogo suza će biti proliveno.

Točkovi kao da su naišli na led. Oštro su kliznuli u stranu. Snažno sam pritisnuo kočnice. Automobil je odgovorio zanošenjem u suprotnu stranu.

Srce mi je tutnjalo u grudima. Na trenutak sam pomislio da ću se prevrnuti. Borio sam se s volanom i žustro pumpao kočnice. Ništa se nije dešavalo. Automobil je nastavio da se okreće.

Nekako sam se setio očevog saveta o kočenju na kiši. Govorio je da bi trebalo da se izborite s instinktima i da usporite.

Ponovo sam pritiskao kočnice, samo laganije.

Zadnji deo automobila se još klizao. Osećao sam snagu centripetalne sile koja je pokušavala da me prevrne, i kako točkovi očajnički pokušavaju da pronađu kolovoz u vodi. Srce mi je još jače zakucalo.

Golema munja je sevnula i zaslepila me svojim sjajem. Zaglušujući udar groma, delić sekunde kasnije, prodrmao je vetrobransko staklo.

„Uspori“, čuo sam očev brižni glas. „Uspori.“

Okrenuo sam volan, u suprotnom pravcu od onog na koji se vozilo naginjalo, i polako pumpao kočnice. Ništa se nije desilo. Još ništa.

Sreća u kafiću na kraju sveta

Gume su najedanput pronašle kolovoz. Automobil je zadrhtao i ispravio se.

Mislio sam da će mi srce izleteti iz nedara. Shvatio sam da sam zadržavao dah. Izdahnuo sam i ponovo pogledao retrovizor. Iza mene nije bilo nikoga. To je bilo pravo čudo. Došlo bi do sudara da je još neki automobil bio blizu mene.

Udahnuo sam nekoliko puta. Srce mi je usporavalo. Sve je bilo u redu. Sve je bilo na svom mestu. Misli su mi se ponovo usmerile ka ocu.

Zadnja desna guma je pukla baš u tom trenutku.

DRUGO POGLAVLJE

Godinama je vozila bicikl ovom stazom. I nikada se nije suočila s ovakvom olujom. Gigantske munje neprekidno su parale nebo. Grmljavina je bila tako snažna da je odjekivala u središtu njenog bića.

Kiša ju je smočila do gole kože i počinjalo je da joj biva hladno. Činilo joj se da se temperatura od početka vožnje snizila za dvadeset stepeni. Videla je vlastiti dah u vazduhu. „Ovaj dan je loše počeo i postaje sve gori“, pomislila je.

Snažno je nagazila na pedale i vozila je sve brže. Oluja je obavila svet tamom ranije nego što je uobičajeno i jedva da je išta videla sred tmine i sve jače kiše.

Sevnula je još jedna munja pred kojom je ona pognula glavu. U kratkom blesku svetlosti ugledala je nešto na putu. Napregnula je oči da bi videla o čemu se radi.

Sreća u kafiću na kraju sveta

U svetlosti nove munje prekasno je ugledala staklene krhotine slomljene boce na tlu pred sobom.

Skrenula je udesno, ali prekasno. Začula je krckanje, mučni zvuk koji se javlja pri prelasku gume preko staklenih krhotina. Stisnula je zube.

„Samo da ne pukne“, procedila je. „Samo da ne pukne.“

Posle nekoliko metara osetila je da je guma omlitavela i da se teško okreće.

„Dođavola.“

TREĆE POGLAVLJE

Zadnji deo automobila skrenuo je ulevo nakon što je guma pukla. Ali bio sam na nizbrdici bez bara. Čuo sam zvukove cepanja gume i nastojao sam da vratim vozilo u svoju traku.

„Ovo nije dobra noć za krpljenje gume“, promrsio sam sebi u bradu. Hvala bogu na službi pomoći na putu. Prešao sam preko omanjeg brda i zastao pored puta. Još nisam video nijedno vozilo.

Iz pretinca za rukavice izvadio sam ugovor za iznajmljivanje vozila, sklopljen današnjeg dana na aerodromu. Pronašao sam broj za hitne slučajeve na poledini.

Moj telefon se punio između prednjih sedišta i uzeo sam ga s punjača i pozvao broj.

Ništa se nije desilo. Pozvao sam ga još jednom. Ni ovog puta se ništa nije desilo. Pogledao sam čošak ekrana. Nije bilo signala.

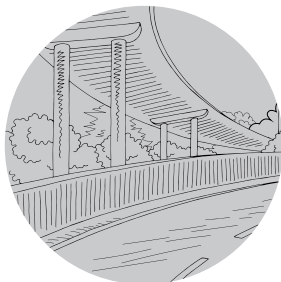
Sreća u kafiću na kraju sveta

„Ovo nije dobra noć za krpljenje gume“, ponovio sam. „Ovo je *najgora* moguća noć za krpljenje gume.“

Vratio sam telefon na punjač. Brisači su se žustro kre-
tali, očajnički i neuspešno pokušavajući da uklone vodu
sa vetrobranskog stakla.

Zagledao sam se u daljinu, ali nisam video mnogo.
Sevnula je nova munja. Učinilo mi se da sam, četiri sto-
tine metara dalje, video nadvožnjak.

Startovao sam motor. Možda ću upropastiti točak, ali
ako je ono što sam zaista video nadvožnjak, makar ću
moći na suvom da zamenim gumu.

ČETVRTO POGLAVLJE

Otvorio sam prtljažnik i sklonio svoje stvari da bih došao do rezervne gume. Pronašao sam je, zajedno s ključem i priborom za prvu pomoć s čebetom, zavojima i flasterima. Kutija za prvu pomoć imala je malu ugrađenu svetiljku i namestio sam je tako da osvetli točak.

„Ljudi iz rentakar agencije dobro rade svoj posao“, promrmljao sam.

Poređao sam sve neophodne stvari pored probušene gume i počeo sam da odvrćem šrafove. Kiša je padala u gustim zastorima, ali je tlo ispod nadvožnjaka bilo suvo.

Nisam video nijedan automobil otkad je guma pukla. Lokalni put na kojem sam stajao imao je dve trake. Očigledno je da na njemu nije bilo mnogo saobraćaja.

Sreća u kafiću na kraju sveta

Čuo sam šum reke nedaleko od puta dok sam menjao gumu. Verovatno je zbog nje izgrađen nadvožnjak. Imao sam sreće.

Vazduh je mirisao na kišu i šumu. „Ovaj most i reka bi u drugačijim okolnostima mogli biti lepo mesto za opuštanje“, pomislio sam.

Konačno sam, po cenu teškog napora, skinuo točak s osovine. Uzeo sam rezervni točak i pokušao da ga namestim na rupe. Bio je težak, te nisam uspeo.

Morao sam da ga spustim na tlo. Ruke su mi gorele. Prodrmao sam ih i pokušao ponovo. Uspeo sam da je nacentriram iz trećeg pokušaja.

„Gde su šrafovi“, glasno sam rekao. Stavio sam ih negde kad sam skinuo točak. Pipao sam po betonu oko sebe, ali nisam mogao da ih pronađem. Uzeo sam kutiju za prvu pomoć sa svetiljkom i osvetlio okolinu.

Gde li su?

„Sedite na njima“, neko mi je rekao.

Naglo sam se okrenuo i ispustio kutiju za prvu pomoć. Ženski glas me je u potpunosti iznenadio. Posegnuo sam za kutijom, podigao je i usmerio svetiljku u pravcu glasa. Tamo nije bilo nikoga, izuzev stubova mosta.

Osvetlio sam okolinu, ali je svetlost bila slabašna i nije prodirala duboko u pomrčinu.

„Gde su šrafovi?“, pitao sam naglas pokušavajući da shvatim da li haluciniram. Vladala je tišina koja me je naterala da još dublje posumnjam u svoj um.

„Sedite na njima. Otvorili ste vrata kad ste skinuli točak i videla sam kad ste ih stavili pored sebe. Mislim da sedite na njima.“

Bio sam u odelu, pa sam čučao dok sam petljao oko točka, da ne bih isprljao pantalone. Spustio sam ruku desno od sebe i opipao tlo.

„Sa druge strane“, poručio mi je glas.

Posegnuo sam drugom rukom i, naravno, napipao šrafove.

„Hvala“, glasno sam rekao.

Okrenuo sam se ka automobilu i počeo da zavrćem šrafove.

Ko je ona? I šta traži ispod nadvožnjaka u ovako olujnoj noći?, pitao sam se.

Pričvrstio sam točak i spustio ključ. Izgledalo je da je sve na svom mestu. Pogledao sam iza sebe, ali nikoga nisam video. Ubacio sam probušenu gumu u prtljažnik.

Sreća u kafiću na kraju sveta

Ubacio sam pribor za prvu pomoć i ključ na zadnje sedište, u slučaju da mi ponovo zatrebaju. Ljudima iz rentakar agencije to neće smetati. Zagledao sam se u tamu ispod mosta kad sam to obavio.

„Da li vam je potrebna pomoć?“, obratio sam se ništavilu.

Nije bilo odgovora.

„Odlazim. Sad je prilika da zatražite pomoć, ako vam je potrebna.“

Ni ovog puta nije bilo odgovora. Razmišljao sam da li da krenem u pravcu stubova i potražim onog ko mi se obratio, ali mi se to činilo rizičnim.

„U redu, odlazim“, rekao sam uputivši poslednji poziv sagovorniku.

Ni sada nije bilo odgovora. Čekao sam čitav minut pre no što sam krenuo ka vozačevom sedištu.

PETO POGLAVLJE

„Zašto ste u odelu?“

Bio je to ponovo taj ženski glas. Stajao sam pred automobilom kad je progovorila. Okrenuo sam se i zagledao u tminu, ali nisam video ništa osim stubova mosta.

„Bio sam na sahrani.“

Nije bilo odgovora.

„Umro mi je kum.“

I dalje nije bilo odgovora. Napravio sam nekoliko koraka unazad, ka suvozačevom sedištu.

„Zar to nije divan film?“; razlegao se glas. „Kum?“

Prisetio sam se pogreba s kog sam dolazio. Video sam ga u mrtvačkom kovčegu. Porodica i prijatelji su plakali. Na fotografijama oko oltara je bio u mlađem izdanju, jači... živ.

„Nisam mislio na takvog kuma.“